

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
Одбор за европске интеграције
20 Број: 06-2/178-23
8. септембар 2023. године
Београд

ЗАПИСНИК
ДЕСЕТЕ СЕДНИЦЕ ОДБОРА ЗА ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
УТОРАК, 5. СЕПТЕМБАР 2023. ГОДИНЕ

Седница је почела у 14.45 часова.

Седницом је председавала Елвира Ковач, председник Одбора.

Поред председника, седници су присуствовали чланови Одбора Јелена Обрадовић, Ана Миљанић, Ана Белоица Мартаћ, Драгиња Влк, проф. др Андреја Савић и Загорка Алексић.

Седници су присуствовали заменици чланова Одбора Розалија Екрес и Иван Карић.

Седници нису присуствовали заменик председника Одбора Дубравка Филиповски и чланови Одбора Станислава Јаношевић, Дуња Симоновић Братић, Натан Албахари, др Јелена Калајџић, Роберт Козма, Ксенија Марковић, Предраг Марсенић, Горан Милић и Милан Радин.

Седници су, на позив председника, присуствовали министар за љуска и мањинска права и друштвени дијалог Томислав Жигманов са сарадницима: Александра Рашковић, шеф кабинета, Жарко Степановић, помоћник министра и Сања Атанасковић Опачић, саветник министра.

На предлог председника, Одбор је једногласно утврдио следећи

Дневни ред

- Усвајање записника седме и осме седнице Одбора
- 1. Разматрање Основе за закључивање Споразума између Републике Србије и Европске уније о учешћу Републике Србије у програму Европске уније Грађани, једнакост, права и вредности и текста Споразума између Републике Србије и Европске уније о учешћу Републике Србије у програму Европске уније Грађани, једнакост, права и вредности, ради давања сагласности надлежног одбора за привремену примену Споразума, до његовог ступања на снагу, које је поднела Влада (број 337-1597/23 од 25.августа 2023. године);
- 2. Разно.

Пре преласка на прву тачку дневног реда, Одбор за европске интеграције је једногласно (9 за) усвојио записнике 7. и 8. седнице Одбора.

Прва тачка дневног реда - Разматрање Основе за закључивање Споразума између Републике Србије и Европске уније о учешћу Републике Србије у програму Европске уније Грађани, једнакост, права и вредности и текста Споразума између Републике Србије и Европске уније о учешћу Републике Србије у програму Европске уније Грађани, једнакост, права и вредности (у даљем тексту Споразум), ради давања сагласности Одбора за европске интеграције за привремену примену Споразума до његовог ступања на снагу, које је поднела Влада, у начелу

Министар за људска и мањинска права и друштвени дијалог, Томислав Жигманов, је истакао да је, од јуна 2021. године, Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог заинтересовано за учешће Републике Србије у новом Програму Европске уније „Грађани, једнакост, права и вредности“. Напоменуо је да је након процеса комуникације са Европском комисијом и усаглашавања текста Споразума, Влада Републике Србије 25. августа 2023. године усвојила овај текст, и додао да је у циљу потписивања Споразума неопходно да Одбор за европске интеграције одобри привремену примену овог Споразума. Навео је и да је потписивање Споразума услов за учешће Републике Србије у Програму „Грађани, једнакост, права и вредности“ (у даљем тексту Програм), који ће трајати до 2027. године. Министар је објаснио да Програм пружа финансијску подршку за промовисање грађанског активизма, једнакости за све и права и вредности Европске уније. Додао је и да се, закључивањем Споразума, ствара правни оквир за пуноправно учешће корисника из Србије на позивима за доделу средстава у оквиру овог Програма. Навео је да Програм има за циљ заштиту и промовисање права и вредности садржаних у Уговорима, Повељи Европске уније о основним правима и у међународним конвенцијама о људским правима, нарочито кроз подршку организацијама цивилног друштва и другим актерима активним на локалном, регионалном, националном и транснационалном нивоу, као и подстицање грађанског и демократског учешћа ради очувања и даљег развоја отворених, демократских, равноправних и укључивих друштава утемељених на правима и владавини права. Рекао је да је реч је о, до сада, највећем Програму намењеном промоцији и заштити вредности Европске уније и то демократије, владавине права, транспарентности и доброг управљања, те да је циљ Програма развој демократије у Европи и подизање свести грађана о правима и вредностима садржаним у основним уговорима и Повељи Европске уније о основним правима и пружања финансијске подршке непрофитном сектору у промоцији тих права и заједничких вредности. Министар је истакао да је Република Србија до сада учествовала у свим програмима који су претходили овом Програму, те је као учесница програма „Европа за грађане и грађанке“, остварила значајне резултате. Објаснио је да су ти резултати на завидном нивоу, посебно ако се узме у обзир економска позиција Републике Србије у односу на друге земље Европе и на капацитете, пре свега, цивилног сектора, али и јединица локалних самоуправа, институција у области културе, образовања и науке, а у смислу коришћења међународних фондова и међународних пројеката уопште. Министар је навео да је подржано, чак, 53 пројекта чији су носиоци из Републике Србије, у укупном износу од преко 3,2 милиона евра, а преко 470 корисника је успоставило партнерства са колегама широм Европе, те су многа од њих резултирала наставком сарадње на другим

пројектима и програмима. Додао је и да су укупна финансијска средства која је Република Србија определила на име учешћа у Програму „Европа за грађане и грађанке“ за период 2014 - 2020. године износила нешто више од 10% средстава конзумираних из Европске уније, односно 385.000,00 евра. Закључио је да су тако корисници из наше земље повукли десетоструко више средстава од оних које је држава контрибуирала, а већи део износа контрибуције је рефундиран кроз претприступне фондове Европске уније, пре свега кроз Инструмент за претприступну помоћ (*ИПА програм*). Министар је објаснио да је примена наведеног Споразума неопходна из разлога што је Европска комисија потенцијалним корисницима из Републике Србије омогућила подношење пријава и предлога пројеката на конкурсима за доделу средстава почев од 1. јануара 2023. године, а предуслов за финансирање је да се Споразум закључи пре процеса евалуације пријављених предлога пројеката. Према наводима министра, одмах након потписивања споразума се врши уплата годишње контрибуције за учешће у Програму, а та средства су планирана у оквиру лимита за Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог, због чега је неопходно омогућити привремену примену Споразума јер би, у супротном, било онемогућено да се процедура спроведе у датом року, а институције из Републике Србије би биле ускраћене за финансирање из програма, што би имало утицаја и на наредни Извештај о напретку који објављује Европска комисија. Министар је објаснио да институције Републике Србије имају значајан капацитет да поднесу квалитетне пројектне пријаве, те је до сада и материјална корист била већа од трошкова учешћа у програмима који су претходили новом програму Европске уније. Како је рекао, с обзиром да је Европска комисија већ одобрила корисницима из Србије да равноправно учествују на позивима за доделу средстава који су већ расписани, неопходно је обезбедити важење споразума од 1. јануара 2023. године, како би сви предлози пројеката који буду пристигли из Србије били технички прихватљиви. Министар је навео да се, привременом применом Споразума, одмах по потписивању, омогућује несметана примена тог међународног уговора у целини до 31. децембра 2027. године. Додао је и да наведено подразумева примену одредбе члана 8. став 1. Закона о закључивању и извршавању међународних уговора који прописује изузетну могућност да Влада, по добијању сагласности Одбора за европске интеграције Народне скупштине, овласти делегацију Републике Србије да се међународни уговор који је предмет потврђивања, може привремено примењивати до његовог ступања на снагу. Министар је истакао и да ће поступак потврђивања закљученог Споразума бити покренут у року од 30 дана од датума његовог потписивања, у складу са законом.

Одбор је једногласно (9 за) усвојио Основу за закључивање споразума између Републике Србије и Европске уније о учешћу Републике Србије у програму Европске уније Грађани једнакост, права и вредности и текст Споразума између Републике Србије и Европске уније о учешћу Републике Србије у програму Европске уније Грађани, једнакост, права и вредности, те је Одбор једногласно дао сагласност Влади Републике Србије за привремену примену Споразума између Републике Србије и Европске уније о учешћу Републике Србије у програму Европске уније Грађани једнакост, права и вредности и текста Споразума, у начелу.

Друга тачка дневног реда – Разно

Председница Одбора је информисала чланове Одбора да је делегација Одбора за европске послове Парламента Ирске најавила посету Републици Србији од 2. до 4.

октобра 2023. године и да ће се чланови Одбора састати са члановима делегације 3. октобра 2023. године. Обавестила је чланове Одбора да ће се следећи састанак КОСАК-а на коме ће учествовати делегација Одбора за европске интеграције одржати од 17. до 20. септембра у Краљевини Шпанији, Мадрид.

Седница је завршена у 15.00 часова.

СЕКРЕТАР ОДБОРА

М. Вучићевић
Марија Вучићевић

ПРЕДСЕДНИК ОДБОРА

Kovács Elvira
Kovács Elvira
(Елвира Ковач)